

Mál nr. 205/2013**M****og****vátryggingafélagið X v/ ábyrgðartryggingar seljanda skotelda.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna slyss er kveikt var í skoteldi þann 1.1.2013.****Gögn.**

97. Málskot, móttakið 30.5.2013, ásamt fylgigögnum.

98. Bréf X, dags 1.7.2013, ásamt fylgigögnum.

99. Viðbótarathugasemdir málskotsaðila, dags. 2.8.2013.

Málsatvik.

Laust efir miðnætti 1.1.2013 var M að kveikja í skoteldi eða svokallaðri flugeldatertu, er skot úr tertunni skaust í andlit hans með þeim afleiðingum m.a. að hægra auga hans skaddaðist alvarlega. Um var að ræða flugeldatertu sem bar heitið „Kaka ársins 2012“ og hafði verið keypt á einum útsöluastaða flugeldasölu A. Er tertan 24 kg að þyngd og með 190 skot. Í tengslum við rannsókn málsins var tekin skýrsla af M og vitnum í sérstöku vitnamáli fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur.

M kveðst í umrætt sinn hafa verið með sérstyrkt öryggisgleraugu. Hann hafi komið tertunni fyrir í bakgarði við tiltekið hús nr. 36 skömmu fyrir miðnætti. Hún hafi verið á svelli og runnið til þannig að hann hafi þurft að hagræða henni betur auk þess sem hann hafi opnað tertuna, skorið flipa af pappakassa sem hún var í og gert kveikjuþráðinn kláran. Hann hafi svo gengið til konu sem þarna var stödd, B, og fengið lánaðan kveikjara hjá henni. Að svo búnu hafi hann farið að tertunni og borið eld að kveikjuþræðinum. Það hafi kviknað í þræðinum eins og vera bar. Hann hafi svo bakkað frá tertunni og verið að snúa sér frá er hún hafi sprungið og eins og blóm og fyrsta skotið farið í andlit hans eins og áður greinir. Er að skilja af framburði M að tertan hafi rifnað í sundur og skotin þeyst í allar áttir á fáeinum sekúndum og kassinn og skothólkar tertunnar brunnið til ösku á augabragði. M kvaðst ekki hafa lesið viðvaranir á tertunni sem hafi verið staðlaðar, en hann hafi lesið leiðbeiningar.

Í skýrslu af B kemur fram að M hafi komið til hennar, fengið lánaðan kveikjara og farið svo að tertunni. Hún hafi ekki séð beint er M kveikti í henni. Strax á eftir hafi hún svo orðið þess vör að M hafi fengið skot úr tertunni í sig. Skotin hafi svo farið í allar áttir. Hafi tertan brunnið upp og þetta verið „bara svona eins og glóð á grilli.“

Vitnið D var stadd í garðinum við hús nr. 36 þegar slysið varð. Það kvað M hafa eitthvað verið að athafna sig í kringum tertuna og verið að færa hana til með fætinum eftir að hann kveikti í henni. Hafi það kallað á M og „það hann að drulla sér í burtu...“ Þá hafi fyrsta skotið sprungið og hafi það strax hlaupið til M og dregið hann í burtu. Nánar lýsti D atvikum svo að M hafi kveikt í tertunni og farið síðan að hagræða henni eitthvað eftir að hann hafði kveikt í henni. Vitnið kvaðst ekki hafa fylgst með því hvernig tertan sprakk. Er lögregla kom á vettvang hafi það farið með henni til að skoða leifar tertunnar. Þá hafi verið á henni tertulag og skothólkarnir verið heilir eða alveg sjáanlegir. Nokkru síðar um nóttina hafi það verið beðið um að bjarga kökunni og hafi það þá farið og mokað snjó yfir hana, en þá hafi hún mikið til verið orðin að ösku.

Vitnið E kvaðst hafa verið uppi á þaki hússins nr. 34 og séð vel þegar slysið varð. Hafi það séð er M hafi kveikt í tertunni, en síðan verið að ganga frá henni og koma að henni aftur og ýtt við henni með hægri fæti. Síðan hafi hann beygt sig yfir tertuna og þá hafi fyrsta skotið komið og slysið varð. Kvað vitnið um 15-20 sekúndur hafa liðið frá því M kveikti í kveikjuþræðinum uns fyrsta skotið reið af. Hún hafi svo skotið kúlunum með eðlilegum hætti. Hafi tertan þannig hagað sér alveg eðlilega.

Í skýrslu lögreglu um atvikið kemur fram að D hafi vísað þeim á staðinn þar sem slysið varð. Þá segir í skýrslunni að þar hafi mátt sjá tertu þá sem D sagði að M hafi verið að skjóta upp er hann slasaðist. Í skýrslunni er haft eftir D að M hefði kveikt í kveikjuþræðinum á tertunni og síðan farið að færa hana til, en þá hafi tertan farið af stað og M fengið skot í augað. Við skýrslutöku fyrir dómi bar annar þeirra lögregluþjóna sem komu á vettvang að við skoðunina á vettvangi hafi mótað fyrir tertunni, þannig að mótað hafi fyrir skothólkunum.

M kveður skottertu þá sem hann kveikti í er slysið varð, hafa verið haldna ágalla í skilningi laga um skaðsemisábyrgð nr. 25/1991 og því beri A hlutlæga ábyrgð á líkamstjóni hans, sbr. 6. gr. laganna. Hefur M krafist bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá X. X hefur hafnað skaðabótaskyldu.

Álit.

M hefur borið því við að kviknað hafi í flugeldatertunni nánast í sömu andrá og hann bar eld að kveikjuþræðinum og fengið skot í andlitið áður en hann gat forðað sér undan tertunni. Hafi tertan sprungið eða rifnað á svipstundu og brunnið til ösku um leið. Vitnið B hefur borið á svipaðan veg. Af framburðum vitnanna D og E verður á hinn bóginn ekki annað ráðið en kveikjuþræðurinn hafi nokkurn tíma verið að brenna upp áður en kviknaði í sjálfri tertunni. Eftir að M hafði kveikt í þræðinum hafi M staðið við tertuna og verið að færa hana til með fætinum. Eftir að öll skot höfðu sprungið hafi kassinn utan um tertuna verið óbrunninn að mestu svo og sjálfir skothólkarnir. Þá bar E að skotin hafi skotist upp úr tertunni með eðlilegum hætti. Af nánar tilgreindum ástæðum kveður M framburð E vera ótrúverðugan og á honum verði ekki byggt í máli þessu. Að því leyti sem hér að framan greinir, og framburður hans fær stoð í frásögn vitnisins D, eru ekki talin næg efni til að bera brígdur á framburð hans. Þá hefur lögregluþjónn sem kom á vettvang borið að þá hafi mátt sjá móta fyrir tertunni og skothólkunum sem í henni voru.

Samkvæmt því sem hér hefur verið rakið, og þá einkum skýrslna vitnanna D og E, lögregluskýrslu og skýrslu lögregluþjónsins fyrir dómi, verður að telja ósannað að flugeldatertan hafi sprungið og brunnið upp með þeim hætti sem M hefur haldið fram. Önnur gögn málsins, svo sem ljósmyndir sem teknar voru af leifum tertunnar einum eða tveimur dögum eftir slysið, sýna heldur ekki fram á að tertan hafi virkað öðruvísi en gera mátti ráð fyrir.

Í málinu liggur fyrir greinargerð um flugeldatertu þá sem hér er til umfjöllunar ásamt ljósmyndum af sams konar tertu, þ. á m. þeim leiðbeiningum og aðvörunum sem á henni eru. Ekkert hefur komið fram sem gefur tilefni til að ætla að terta sú sem M kveikti í þegar slysið varð hafi ekki verið með sömu leiðbeiningum og aðvörunum og sýndar eru í téðri greinargerð. Utan á kassann hefur því verið límdur miði með almennum leiðbeiningum fyrir risatertu í sex liðum og aðvörun þar sem um öflugan skotelld sé að ræða. Er þar orðið „hætta“ rauðletrað með upphafsstöfum og upphrópunarmerki og síðan með aðvöruninni „Eingöngu til notkunar utandyra á stórum opnum svæðum.“

Þegar tertan hefur verið opnuð birtist límmiði með svofelldri áletrun: „Blævængsterta – þarf mikið rými – Þessi óvenjulega terta skýtur bæði upp og til hliðar og því þarf að gefa henni mikið rými.“ Samkvæmt þessu verður ekki talið að leiðbeiningum og aðvörðunum varðandi meðferð og notkun tertunnar hafi verið áfátt.

Að öllu framangreindu virtu verður að telja ósannað að umrædd flugeldaterta hafi verið haldin ágalla í skilningi 5. gr. laga um skaðsemisábyrgð. Er því ekki grundvöllur fyrir bótaábyrgð A skv. 6. gr. laganna. Eins og mál þetta liggur fyrir verður bótaábyrgð A heldur ekki reist á öðrum ástæðum. M á því ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá X.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá X.

Reykjavík, 13. ágúst 2013.

Þóra Hallgrímsdóttir hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.